

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

กุกุ๋ฉ่าย

๒.

กุกุ๋ช่าย

คำไทยใช้ให้ถูก

กุยช่าย

[กุย-ช่าย] หมายถึง
(น.) ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง
คล้ายต้นหอมหรือกระเทียม
ใบแบน กลิ่นฉุน กินได้
นำมาปลูกเพื่อเป็นอาหาร

กุยช่าย

ภาพจาก <https://yuifresh.com/products/กุยช่าย-chives-leaves>

<https://th.wikipedia.org/wiki/ขนมกุยช่าย>

ทบทวน ความรู้เดิม

กิจกรรม

สังเกตอาการ

สุนัข

ฝน

นักกีฬา

ไก่

แมว _____

??

ชวนคิดชวนคุย

พิจารณาคำที่นำมา
เติมในประโยค

ชวนคิดชวนคุย

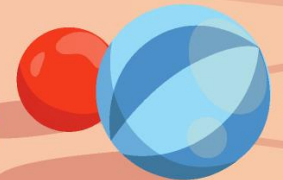
ถ้าไม่เต็มคำกริยา
ประโยคจะเป็นอย่างไร

คำกริยา

และ

คำช่วยกริยา

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายและหน้าที่ของคำกริยาและคำช่วยกริยาได้
๒. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำกริยาและคำช่วยกริยาได้
๓. เห็นประโยชน์ของการใช้คำและการจำแนกชนิดของคำ

เพิ่มเติม
ความรู้ใหม่

คำกริยา

คำกริยา คือ คำที่เป็นส่วนหลักของ
กริยาวลี ซึ่งเป็นหัวใจของประโยค (สถาบัน
ภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐาน
การศึกษา, ๒๕๕๕: ๓๒-๓๙)

คำกริยาบอกสภาพและคำกริยาบอกอาการ

คำกริยาบอกสภาพ

ฉลาด	อ้วน	ผอม
สวย	สูง	เก่ง
เตี้ย	น่ารัก	ดี

คำกริยาบอกอาการ

คาบ	กิน	เดิน
นั่ง	นอน	ไหว้
ดู	ลุก	วิ่ง

๑) คำกริยาที่มีหน่วยกรรม (สกรรมกริยา)

เป็นคำกริยาที่มีนามวลีตามหลัง ทำหน้าที่เป็นกรรมหรือผู้ถูกกระทำ เช่น

- ฉับ <u>กิน</u> ขนม	ขนม	เป็นกรรมของกริยา กิน
- พ่อ <u>ฟัง</u> ข่าว	ข่าว	เป็นกรรมของกริยา ฟัง
- น้อง <u>อ่าน</u> หนังสือ	หนังสือ	เป็นกรรมของกริยา อ่าน
- ชาวนา <u>เกี่ยว</u> ข้าว	ข้าว	เป็นกรรมของกริยา เกี่ยว

๒) คำกริยาที่ไม่มีหน่วยกรรม (อกรรมกริยา)

เป็นคำกริยาที่ไม่ต้องมีนามวลีทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความตามหลัง เช่น หัวเราะ ตก ชื่น ตาย ยืน เดิน เสียใจ ดีใจ วิตก กังวล แข็ง สนุก ฯลฯ

- เด็กหัวเราะ

- ฝนตก

- เราเสียใจ

- วัยรุ่นแข็ง

ลองตัดคำบางคำในประโยคดูซิ

๑. แมวจะจับหนู

๒. เขาคงกลับมา

๓. เด็กกำลังร้องไห้

คำช่วยกริยา

คำช่วยกริยา คือ คำที่ไม่ใช่คำกริยาและ
ไม่ปรากฏตามลำดับ แต่จะปรากฏร่วมกับคำกริยาและ
อยู่ข้างหน้าคำกริยาเสมอ เพื่อบอกความหมายทาง
ไวยากรณ์ของกริยา (สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการ
และมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๕: ๔๐-๔๑) แบ่ง
คำช่วยกริยา ดังนี้

คำช่วยกริยา

- หมอได้ผ่าเอาเนื้อร้ายออกหมดแล้ว
- ฉันจะไปหาเขาพรุ่งนี้
- ผมกำลังอาบน้ำอยู่ เลยรับโทรศัพท์ไม่ได้
- เขามักออกไปวิ่งทุกเย็น
- นาฬิกาเพิ่งตาย

คำช่วยกริยา

- เย็นนี้ฝนคงตกแน่
- เขายังยังรับราชการอยู่มั่ง
- คุณต้องคืนเงินผมให้ได้
- โปรดงดสูบบุหรี่ในอาคาร
- รถเราถูกรถคันนั้นเฉี่ยวเอา
- เจ้าตูบโดนขัง

วิเคราะห์คำในประโยค

๑.

สุมาลีกำลังนอนหลับ

สุมาลี

คำนาม (ประธาน)

กำลัง

คำช่วยกริยา

นอนหลับ

คำกริยา (ไม่มีหน่วยกรรม)

วิเคราะห์ห้คำในประโยค

๒. แมวจะกินปลา

แมว

คำนาม (ประธาน)

จะ

คำช่วยกริยา

กิน

คำกริยา (มีหน่วยกรรม)

ปลา

คำนาม ทำหน้าที่เป็น กรรม

วิเคราะห์คำในประโยค

๓. น้องโดนตี

น้อง

คำนาม (ประธาน)

โดน

คำช่วยกริยา

ตี

คำกริยา (ไม่มีหน่วยกรรม)

วิเคราะห์คำในประโยค

๙.

พ่อคงกลับเร็ว

พ่อ

คำนาม (ประธาน)

คง

คำช่วยกริยา

กลับเร็ว

คำกริยา (ไม่มีหน่วยกรรม)

วิเคราะห์ห้คำในประโยค

๕.

สุชาดาจะปลูกดอกไม้

สุชาดา

คำนาม (ประธาน)

จะ

คำช่วยกริยา

ปลูก

คำกริยา (มีหน่วยกรรม)

ดอกไม้

คำนาม ทำหน้าที่เป็น กรรม

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา
๒. ครูอธิบายคำชี้แจงใบงาน
๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในใบงาน ช่วยเหลือนักเรียนสังเกตพฤติกรรม และบันทึกผล

บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนอ่านคำชี้แจงใบงานที่ครูมอบหมาย
๒. นักเรียนสามารถสอบถามได้หากมีข้อสงสัย
๓. นักเรียนตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมในใบงานให้สำเร็จ

ใบงานที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา

คำชี้แจง จงวิเคราะห์คำกริยาและคำช่วยกริยาของประโยคที่กำหนดให้ถูกต้อง

ข้อ	ประโยค	คำกริยา		คำช่วยกริยา
		สกรรมกริยา	อกรรมกริยา	
ตัวอย่าง	แมวกำลังนอน	-	นอน	กำลัง

ใบงานที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา

ข้อ	ประโยค	คำกริยา		คำช่วยกริยา
		สกรรมกริยา	อกรรมกริยา	
๑.	สิงโตกั้ดกวาง			
๒.	ฝนกำลังตก			
๓.	มาลีรดน้ำต้นไม้			
๔.	เด็กชายอื่นเตะฟุตบอล			
๕.	สมทรงกำลังอ่านหนังสือ			

ใบงานที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา

ข้อ	ประโยค	คำกริยา		คำช่วยกริยา
		สกรรมกริยา	อกรรมกริยา	
๖.	มาลีกำลังดมดอกไม้			
๗.	อุมาพรตัดกระดาษ			
๘.	จิราพรจะทำอาหาร			
๙.	เกอร์และมินท์ดูหนัง			
๑๐.	อุ้มซื้อขนม			

ใบงานที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา

ข้อ	ประโยค	คำกริยา		คำช่วยกริยา
		สกรรมกริยา	อกรรมกริยา	
๑๑.	น้องจะกินขนม			
๑๒.	กานดาคงกลับตึก			
๑๓.	สร้อยสนโดนชน			
๑๔.	นายโเอกำลังชายผ้า			
๑๕.	ครูธีระพลสอนหนังสือ			

สรุป

บทเรียน

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา

ข้อ	ประโยค	คำกริยา		คำช่วยกริยา
		สกรรมกริยา	อกรรมกริยา	
๑.	สิงโตกั้ดกวาง	<i>กั้ด</i>	-	-
๒.	ฝนกำลังตก	-	<i>ตก</i>	<i>กำลัง</i>
๓.	มาลีรดน้ำต้นไม้	<i>รดน้ำ</i>	-	-
๔.	เด็กชายอันเตะฟุตบอล	<i>เตะ</i>	-	-
๕.	สมทรงกำลังอ่านหนังสือ	<i>อ่าน</i>	-	<i>กำลัง</i>

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา

ข้อ	ประโยค	คำกริยา		คำช่วยกริยา
		สกรรมกริยา	อกรรมกริยา	
๖.	มาลีกำลังดมดอกไม้	ดม	-	กำลัง
๗.	อุมาพรตัดกระดาษ	ตัด	-	-
๘.	จิราพรจะทำอาหาร	ทำ	-	จะ
๙.	เกอ์และมินท์ดูหนัง	ดู	-	-
๑๐.	อ๋มซื้อขนม	ซื้อ	-	-

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา

ข้อ	ประโยค	คำกริยา		คำช่วยกริยา
		สกรรมกริยา	อกรรมกริยา	
๑๑.	น้องจะกินขนม	กิน	-	จะ
๑๒.	กานดาคงกลับตึก	-	กลับ	คง
๑๓.	สร้อยสนโดนชน	-	ชน	โดน
๑๔.	นายโเอกำลังชายผ้า	ชาย	-	กำลัง
๑๕.	ครูธีระพลสอนหนังสือ	สอน	-	-

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

๑. บัตรคำชุดกิจกรรม “เรียงคำทำประโยค”
๒. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง คำวิเศษณ์
๓. ใบงานที่ ๖ เรื่อง คำวิเศษณ์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

บทเรียนครึ่งต่อไป

คำวิเศษณ์

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

